

Stor efterfrågan av ekologiska produkter.

Brist på potatis!

Den svenskodlade ekologiska potatisen tog slut vid jul.

Svegro uppger 500% ökning av ekologisk potatis

Nu fylls hyllorna med ekologisk import potatis!

Pris 6 kr/kg

Butik pris 20 kr/kg

Konv 1.75 kr/kg

Certifierade produkter

- Med "ekologiskt" menar dagligvarujättarna produkter som antingen är **Kravmärkta** eller som har en ekomärkning från EU.
- Kravstämpeln står på ungefär **fyra femtedelar** av det ekologiska utbudet.

Vad gör att ekologisk potatis säljer mer nu än tidigare ?

- Marknadsförs på ett annat sätt.
- Ekologisk potatis säljs nu även i lösvikt
- Höga kvalitetskrav.
- Man säljer små förpackningar 900 g.
- Man har en snäv storleksfördelning i påsen 30-35 mm för att få snabb koktid.
- Bäst före datum

”Detta är ingen småpotatis”

- 1 kg Ekologisk Smått & Gott
- Små vattenskrubbade potatisar, klara för användning i ugn eller gryta och som med fördel kan ätas med skalet på.
- Snabblagade som pasta. SMAK Klass 1.

Arealen ökar

- Eko areal nu 950 ha.
- Utgör nästan 5 % av landets areal
- Medelavkastning eko 17,5 ton /ha.
- Konventionellt 31 ton/ha
- Ekologisk potatis har bra pris!

Vilka är de största farhågorna

- Bladmögel och Brunröta i skörden
- Brist på bra Ekogödsel lämpliga för potatis.
- Två års karens.
- Ettårsarrende av omställd mark – en möjlighet
- Parallellproduktion?
- Hitta rätt sort ?

Förädling för bladmögels resistens!

Ulrika Carlsson-Nilsson SLF/Formas projekt

Tillgång av stort sort material genom ryskt samarbete

Sorten måste uppfylla marknadens krav !
Toluca, en av projektets sorter som redan är på
väg bort från marknaden

Regelverk skiljer

- Koppar mot bladmögel är tillåtet i vissa EU länder bland annat i Tyskland och Frankrike

Utsäde

- Krav på användning av ekologiskt uppförökat utsäde.
- Under 2014 lades inga potatissorter i ekologisk uppförökning.
- Generell dispens för användning av obetat potatisutsäde gäller för 2015.
- Uppförökning av några sorter planeras 2015.

Statistik Svensk Potatis

- 17816 ha
- Arealfördelning länsvis. Skåne 38%, Västmanland 12%, Halland 11%, Östergötland 10%, Gotland 5% och Dalarna 5%
- 3500 företag 2014 med potatis. 1994 var det 14200 företag
- Skörden uppgår till 550 tusen ton matpotatis
- Import 2013 var 50 000 ton konsumtionspotatis
- Import 2013 var 87 000 ton potatisprodukter

Statistik Utsäde

- Virusanalyserad och godkänd utsädeareal av matpotatis i Sverige 2014/2015 totalt **590 ha** och **55 sorter**.

Sort	Sortandel av tot areal %
King Edward	35
Bintje, Mandel	5,6
Fontane, Fakse	4,7
Solist, Michelle	3,3
Alexia	2,8
Gala	2,3
Rocket, Exellency	2,2

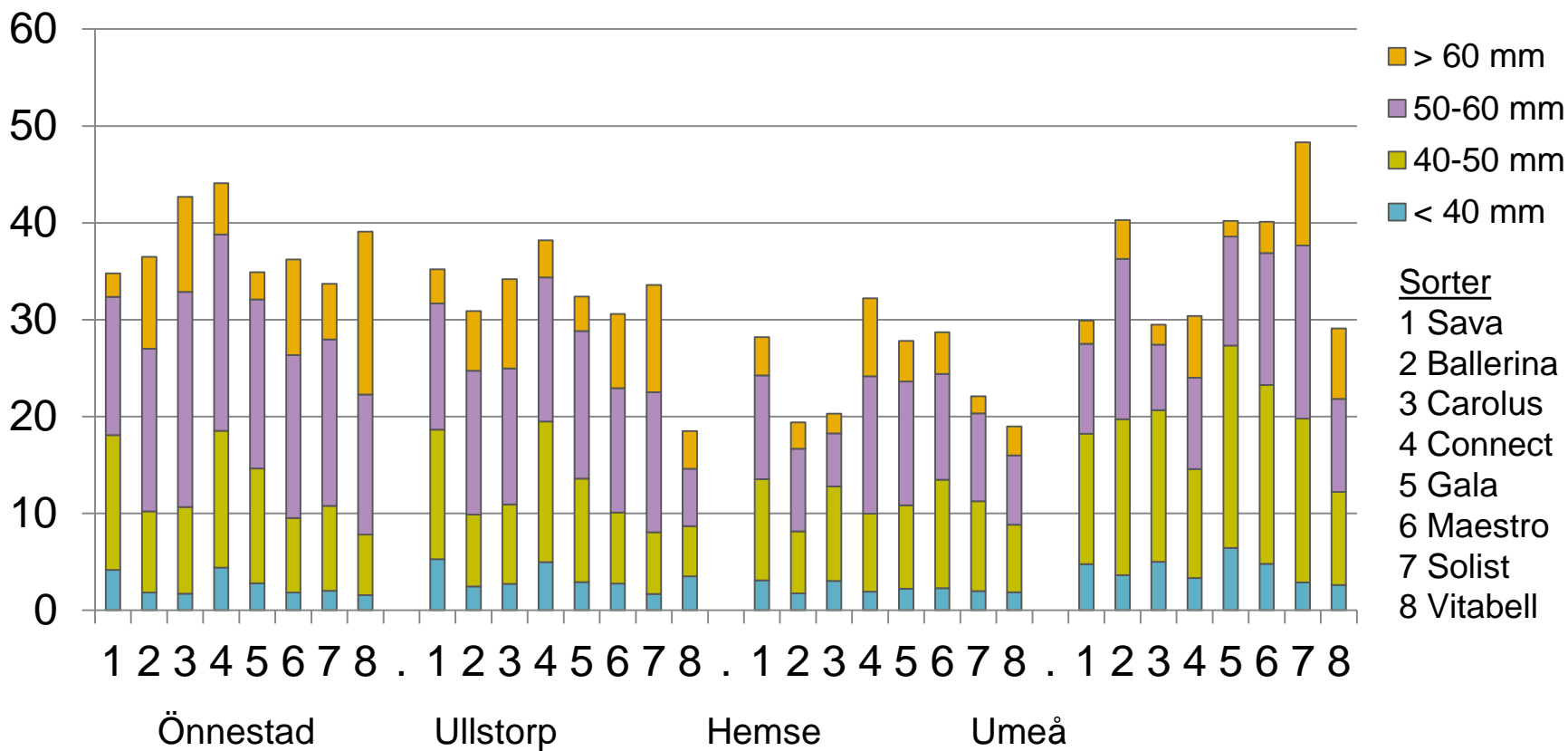
Motsvarar ca 40 % av utsädesbehovet

Ekologisk sortförsök i potatis

- Resistentia sorter en nyckelfaktor
- Jordbruksverket bekostar **4 ekologiska sortförsök** i potatis.
- Ansvarig är SLU Jannie Hagman
- 2014 låg **8 sorter** i prövning

Knölskörd och storleksfördelning i fyra ekologiska potatisförsök 2014, ton/ha

Önnestad 2014

- Förfrukt **Vall**
- Sättdatum **17 april**
- Jordart **mmh Mo**
- Radavstånd **75 cm**
- Sättavstånd **25 cm**
- Kupning **1 juni**
- Vattning **2ggr** med 20 mm
- Blastkrossning **16 juli**
- Första bladmögel **22 juni**
- Antal dagar sättnig till blastning **92**

Önnestad sortförsök 2014

Gödsling

- 10 april 35 ton/ha nötflytgödsel
- + vid sättning Kalimagnesia 177 kg/ha

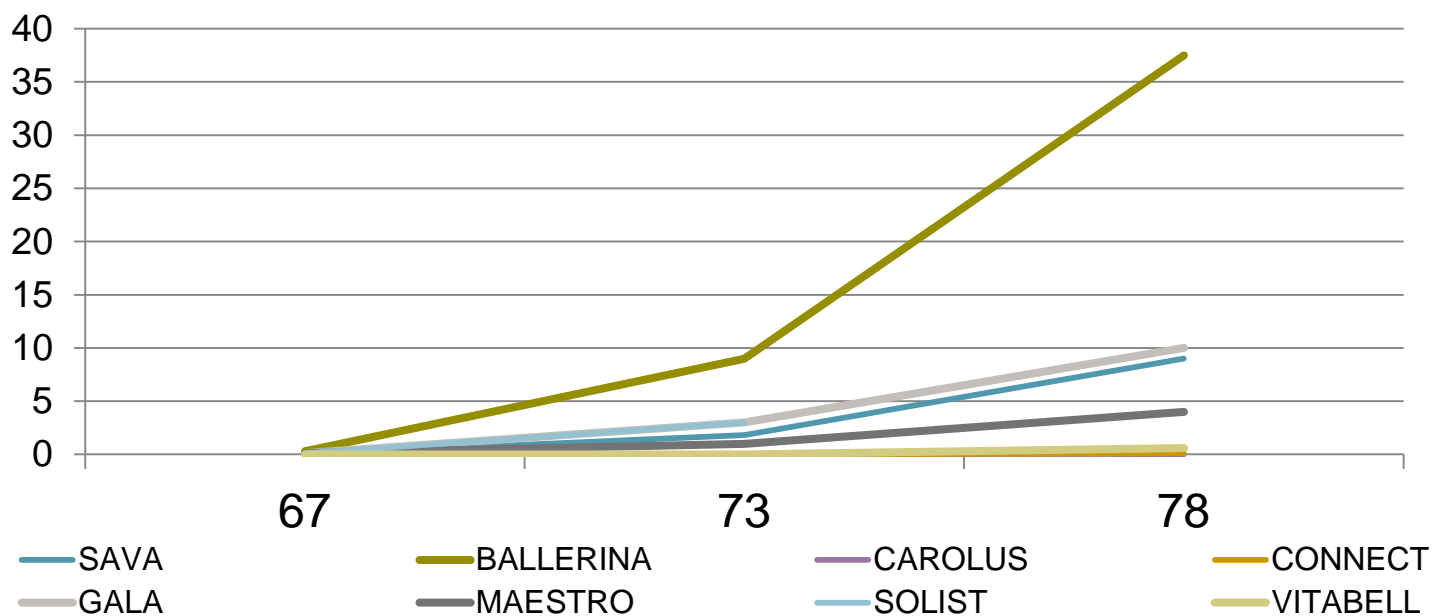
N	P	K	Mg	S
70	20	184	32	10

Bladmögel

- Antal dagar efter sättnig

Sort	Svag blöt kok %	Svag mörkfärgning %	Svag sönderkok %	Rost	Skorv	Lackskorv	Skalmissfärgning	Fusarium	Larv	Missformade
Sava	25						15,1			2,3
Ballerina	16				1	1,6	14,2	5,5		
Carolus	4	8					11			
Connect	30	14	6		0,8		2,2			
Gala	36	6					7,5			
Maestro	34	4					8,9		1,0	4,1
Solist	16			2			20,1		0,7	0,7
Vitabell	10						4,3			

Sava

- **Mätare**
- Skörd (medel 4 försök): 32 ton/ha
- Skörd i Önnestad : 34,4 ton/ha
- Bra motståndskraft mot bladmögel
- Bra kokkvalitet

Ballerina

- 3:e året i försöksserien
- Skörd = Sava
- Bra knölstorleksfördelning
- Bra kokkvalitet (2012-2013)
- Fin skalkvalitet (2012-2013)

- Känslig för bladmögel
- Angreps först

Carolus

- Första året i försöksserien
- Skörd = Sava
- Mkt bra motståndskraft mot bladmögel
- Rödfläckig

Connect

- Andra året i provning
- Hög skörd, 44 ton/ha i Önnestad
- Tidig knölotveckling
- Bra storleksfördelning
- Mkt bra motståndskraft mot bladmögel

- Viss tendens till mörkfärgning efter kokning (2013)

Gala

- Första året i provning
- Skörd = Sava. Högst skörd i Umeå
- Ganska tidig
- Bra storleksfördelning

- Ganska mottaglig för bladmögel

Maestro

- Första året i provning
- Skörd ngt högre än Sava.
- Bra storleksfördelning

Solist

- Skörd = Sava, men mkt högre i Umeå
- Tidig knölotveckling
- Bra storleksfördelning

- Viss liten tendens till blötkokning
- Tidigt angripen av bladmögel

Vitabell

- Första året i provning
- Sämst skörd av de provade sorterna
- Storfallande
- Ganska bra motståndskraft mot bladmögel